

AO

Barbora Gero

V OBJATÍ DIABLA

druhý historický detektivky příběh

Leopolda Sanitasa

Autor: © Barbora Gero
Obálka: Zuzi Maat
Korektúra: Mgr. Lenka Mondočková
Vydavateľ: Barbora Gero
Rok: 2019

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy nesmie byť reprodukovaná, uchovávaná v rešeršných systémoch alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu autora.

ISBN 978-80-570-1447-8

Venované MOJEJ LÁSKE

Slovo autorky

Dej a osoby v rámci knihy sú dielom autorovej fantázie, i keď v historickom kontexte. Kniha nie je učebnicou dejepisu, a preto nemusí striktne kopírovať históriu.

Kapitola 1

Mužovi priviazanému o kamenný stolec by nikdy nenapadlo, že skončí práve takto. Vždy sa musel v duchu smiať z mena, ktoré mu dali jeho nebohí rodičia. Branislav. Slávny bojovník, obranca. Nikdy sa za takého nepodkladal a pochyboval, že ho tak niekedy niekto vnímal. Bol skôr utiahnutý a od detstva precitlivený. Preto po smrti rodičov prepadol pijatike a kvôli nej prišiel o celý svoj majetok. Stal sa tulákom a človekom bez domova.

Teraz sa cez privreté oči díval na tmavú hlinenú stenu nad sebou. Okolo neho stáli beztvaré osoby, ktoré mali na sebe plášte s kapučnou. Jeden z nich odriekaval nejakú modlitbu a ostatní sa húpali v rytme jeho hlasu. Nerozumel, čo hovorí, ale aj keby mohol rozumieť, nerozoznal by jeho slová, lebo droga, ktorú mu dali do nápoja, ho úplne odzbrojila a zahmlila jeho zmysli.

Prechádzal cez toto územie veriac, že sa mu podarí niečo vyžobrať na pálenku. Keď prišiel k obydliam, bolo mu divné, že nepočuje žiaden zvierací hluk. Dokonca aj vtáky akoby sa mu vyhýbali. Keď mu otvorili bránu, dali sa mu napiť špiritusu a hneď po druhom hlte upadol do čiernoty, z ktorej sa až teraz začal pomaly preberať.

Prudko sa pomrvil a snažil sa vymaniť zo zovretia pút. Po chvíli to vzdal. Ruky a nohy mal rozťahnuté a silno priviazané o kamenný stolec.

Vysoký muž zrazu stíchol. Ostatní sa prestali hýbať a vystúpili z tranzu. Nastalo hrobové ticho. Branislav sa pozrel na človeka, ktorý nad ním stál a v hrôze vypúli oči. V jeho dlaniach, ktoré pomaly zdvíhal nad hlavu, zbadal dýku. V mesač-

nom svetle sa na čepeli odzrkadlila jeho vystrašená tvár. Chcel vykriknúť, ale jazyk mal zdrevnatený.

Po okrajoch obetného stolca sa pomaly začala rinúť krv. Bola čerstvá, teplá a krásne červená. Z oboch strán sa zlievala do jedného prúdu a stekala do nádoby pod podstavcom. Starý muž, už bez známok života a s podrezaným krkom, ležal na jeho povrchu. Nik z vrahov nevedel jeho meno, ani ich to nezaujímalo. Neznámy s nožom k nemu pristúpil, stiahol mu z hlavy vlasy a otvoril lebku. Vybral mozog a vložil ho do nádoby. Potom z neho vytiahol mok a vliadol do pripraveného krčahu. Otvoril mu hrud' a zobral si Branislavovo srdce. Keď skončil s odobratím jeho orgánov, naznačil blízko stojacim, aby ho odviazali. Keď tak spravili, zobrali zvyšok tela, rozštvrtili ho a niektoré jeho údy opiekli nad ohňom. Vybraní z nich sa posilnili ľudským mäsom a ostatky potom hodili do jamy, ktorú zahrabali. Nezáležalo im na pohrebných rituáloch ani na Branislavovom posmrtnom živote. Načo aj. Svoju úlohu splnil a teraz bol pre nich už nepotrebný.

Učiteľ zatiaľ odovzdal nádoby s ľudskými orgánmi svojim žiakom. Tie ešte budú nutne potrebovať.

Po tomto rituáli majú na chvíľu o dôležité prísady postarať sa.

Písali sa rok 1566. Tieto zverstvá sa stali v oblasti zvanej Kerestúr neďaleko obce Slovenský Meder, ktorá bude neskôr známa pod názvom Palárikovo.

Kapitola 2

Bezbrannosť človeka je strašná vec. Vedieť, že pomaly prichádza koniec, ale nemôcť tomu zabrániť. Tento pocit by Vojtech neprial nikomu. Aby ale začal svoj príbeh od začiatku, musel sa vrátiť o pár dní dozadu.

Bolo sparné júlové leto roku Pána 1866. Habsburská monarchia bola vo vojne s Pruskom a Talianskom. Jej spojencom bolo Sasko a Bavorsko. Bojovalo sa o nadvládu nad nemeckými štátmi a o vplyv v nemeckom spolku. Rakúska armáda bola poznačená zdrvivujúcou prehrou v bitke pri Hradci Králové, kde sa ukázala jej zastaranosť, zlé vojenské velenie a nedostatok financií.

Každý v monarchii urputne očakával, kedy príde prímerie, ale cisár František Jozef sa ešte nemienil vzdať. Boje postupovali ďalej, až prišli k hraniciam oblasti, ktorá sa nazývala Horné Uhorsko.

Vojtech bol muž v stredných rokoch, jeho rachitickú postavu ešte umocňovala nezvyčajná výška. Chodil zhrbený a kríval na jednu nohu. K zraneniu neprišiel v revolúcii v roku 1848, ako rád rozprával, ale v bitke v uliciach Párovieč, kde žil. Odkedy si pamätal, bol stále v nejakých problémoch. Otec bol pijan a tyran. Keď mal vypité, bil ich všetkých, za triezva mlátil len matku. Do školy nikdy veľmi nechodil, od mladých čias kradol, bil sa a aby utiekol smútkom svojej duše, začal piť alkohol.

Jeho večné problémy ho niekoľkokrát dostali do väzenia a aj keď si často hovoril, že sa polepší a do žalára sa už nevráti, nikdy to nedodržel.

Až raz, pred pár týždňami, stretol v krčme Veľké peklo

v Nitre jedného muža. Do tejto putiky, kam chodila len chudoba, sa vôbec nehodil. Niežeby bol nejako bohato oblečený, ale jeho vzhľad a spôsoby napovedali, že nestráda a jednoduché oblečenie, ktoré mal na sebe, mu nie je prirodzené. Vonkajšie prejavy o človeku často prezradili najviac a nie vždy ich vedel dostatočne zakryť.

Aj muži v krčme hovorili, že je to nejaký bohatý a vplyvný muž, ale jeho skutočné meno nikto nepoznal. Nechal sa oslovovať Esus. Na hlave nosil klobúk stiahnutý hlboko do očí a aj keď by Vojtech vedel opísať jeho oblečenie a postavu, tvár mu zostala neznámou.

Po niekoľkých rozhovoroch pri pive a pálenke mu Esus ponúkol prácu, kde by sa veľa nenarobil, ale dostal by bývanie, jedlo a ešte nejaké drobné k tomu. Človek, ktorý prežil veľkú časť svojho života na ulici a musel sa od detstva pretĺkať, považoval takúto ponuku za malý zázrak, aký sa neodmieta. Ešte niekoľkokrát mal pochybnosti, prečo si Esus vybral práve jeho a čo to bude za prácu, ale ten ho uistil, že je to robota čestná a za jeho ponukou je len snaha pomôcť blížnemu.

Vojtech sa upokojil, a tak sa v to skoré ráno vybral pešo za svojím novým životom do obce Tótmegyer – Slovenský Meder.

Cesta by mu ubiehala rýchlejšie, nebyť toho úmorného leta. Aj napriek tomu, že monarchia bojovala a všetci bojaschopní muži museli narukovať, na poliach sa pracovalo. Ženy opäť ukázali svoju silu prežiť za každých okolností, a tak uživiť seba aj svoje potomstvo.

Vojtech sa kde-tu zastavil, napil sa vody zo strúh, ovlažil sa a potom si vyžobral pol krajca chleba od dvoch starých ľudí, ktorí robili na poli. Najskôr mu skrsol v hlave plán, či by nebolo lepšie okradnúť ich a pohroziť im, ale potom si to rozmyslel. Predsa len, ide za prácou a novým životom, chce začať

s čistým štítom. Tak im za pohostinnosť len poďakoval a pobral sa ďalej.

Podvečer sa blížil k obci, ale nevošiel do nej. Ešte pred ňou sa zastavil v časti bývalej osady, ktorá sa nazývala Kerestúr. Kde to presne je, sa musel opýtať muža, ktorý pri ceste pásol svine. S Esusom sa mal stretnúť po západe slnka pri veľkom dube, ktorý stál osamotený na lúke. Keďže mal ešte trochu času, ľahol si podeň a zaspal. Zranená noha ho po dlhej ceste bolela a bol rád, že sa môže trochu natiahnuť.

Zobudil sa na jemné trasenie, ktoré sa pomaly stupňovalo. Nieкто ho nástojčivo budil. Keď Vojtech otvoril oči, uvidel nad sebou stáť muža celého v čiernom, ktorý mal na hlave klobúk zarazený do očí.

„No, už som si myslel, že vás nezobudím,“ usmial sa na neho Esus.

Vojtech ho bezpečne spoznal len podľa hlasu.

„Dobrý večer. Prepáčte,“ zachrípnuto odpovedal, „trochu som si zdriemol.“ A rýchlo, ako to len bolo možné, sa postavil na nohy.

„Podťe za mnou. Ukážem vám, kde budete bývať a vysvetlím vám vašu prácu,“ reagoval už nervóznejšie Esus.

Starší muž ho nasledoval. Musel vyvinúť veľké úsilie, aby ho nestratil. Rýchlo sa zotmelo a všade naokolo vládla nepreniknuteľná tma. Okolie osvetľoval len mesiac, ktorý sa pomaly dostával do svojej záverečnej fázy. Vojtech sa pozrel na oblohu a pomyslel si, že čo nevidieť nastane spln. O tomto úkaze sa rozprávali rôzne strašidelné príbehy a on sa nevysvetliteľných vecí a udalostí bál. Bol síce katolík ako skoro všetci obyvatelia Rakúskej monarchie, ale napriek tomu ľudové povery dlho prebývali v hlavách ľudí, hlavne tých menej vzdelaných.

Obaja muži sa bez slova predierali lesom, ktorý sa končil

otvoreným priestranstvom. V jeho strede bola vykopaná priekopa, ktorá chránila vysoký drevený múr v tvare štvorca. Z troch strán bol objekt obohnaný močiarom a zo štvrtej strany hustým lesom.

Keď prešli cez mostík, pristúpili k drevenej bráne. Esus na ňu štyrikrát zabúchal a tá sa po chvíli s ťažkosťami otvorila.

Vojtech sa porozhliadol a trochu aj so strachom vstúpil dovnútra. Pokiaľ si mohol všimnúť, v strede priekopy stála strážna veža obkolesená palisádou. Po okolí sa nachádzali menšie domčeky.

Esus rýchlo kráčal k jednému z nich. Za ním išiel starý tulák a malý zástup ukončovala tretia osoba, ktorá im otvorila bránu a po celú dobu neprehovorila. V ruke držala lampáš a svietila im na cestu. Takisto mala na sebe čierny plášť a tvár jej zahaľovala kapucňa.

Prvý muž prišiel k obydlIU a otvoril dvere. Išlo o malú drevenicu, v strede bol stôl so štyrmi stoličkami, v rohu stála drevená posteľ a v druhom truhlica. Miestnosť osvetľovali lampáše položené na stole.

Esus vošiel dovnútra a počkal, pokiaľ vstúpia aj ostatní. Ukázal im na stoličky a ako na povel si všetci posadali. Muž si dal dole plášť aj klobúk a Vojtech po prvýkrát uvidel Esusovu tvár.

„Môžeš si aj ty dať dole plášť,“ prihovoral sa tretiemu neznámemu. Ten len nemo pokrútil hlavou na znamenie, že on to nemieni spraviť. Len narýchlo položil svoj lampáš na stôl.

Esus si utrel spotenú tvár a zadíval sa na tuláka. „Asi teraz očakávate, že vám poviem, čo bude vašou prácou a povinnosťou.“

Vojtech prikývol, a tak Esus pokračoval: „Budete bývať v tomto dome. Je síce jednoducho zariadený, ale bude len váš.

Jedlo máte vonku v zásobnej jame. Keď budeme odchádzať, ukážem vám ju. Ohnisko aj studňa s vodou sú tam tiež.“ Úkosom sa zadíval na neznámu osobu a potom pokračoval: „Vašou povinnosťou bude strážiť tento objekt. Nikdy z neho nevychádzajte a nikoho do neho nevpúšťajte. Jediné osoby, ktoré budú mať povolený vstup, zabúchajú štyrikrát na bránu. A to je znamenie, aby ste im týmto kľúčom otvorili. Rozumeli ste?“

Keď Vojtech prikývol, Esus mu podal kľúč od brány a postavil sa. Zobral zo stola lampáš a vyšiel von. Za ním vykročili aj ostatní.

„A kde mám pijatiku a kedy a koľko budem dostávať výplatu? Ved' ste mi to sľúbili,“ plačlivo sa spýtal tulák.

Esus zastal a otočil sa na neho. „Áno, máte pravdu. Sľúbil som vám to.“ Nato siahol do vrecka a vytiahol dva zlaté. Vložil ich do natiahnutých rúk a pokračoval: „Pijatiku máte v zásobnej jame. Tam je chladnejšie ako vonku a udržuje sa tam vhodnejšia teplota.“

Starý tulák pritakal a v duchu sa radoval, že mal tol'ké šťastie na takúto výbornú prácu. V chatrči mal konečne možnosť obzrieť si svojho pána lepšie, ale nezahliadol na ňom nič nezvyčajné. Skôr by povedal, že je to úplne obyčajný človek s nepreniknuteľnou tvárou a nezapamätateľnými črtami. Vojtechovi napadlo, že ak by ho aj niekedy v minulosti stretol v Nitre na ulici, určite by si ho nevšimol. O človeku, ktorý šiel za ním v plášti a v kapucni, nevedel, čo si mysliet'. Podľa stavby tela to bol muž. Vysoký a štíhly. Za celú dobu ani raz neprehovoril, takže jeho hlas Vojtech nepočul, avšak keď sedeli pri stole, na malú chvíľu zbadal spod rukávov vytŕčať jeho ruky. Boli veľmi bledé, skoro až mŕtvolne priesvitné so zdeformovanými nechtami plnými rýh.

Esus ich zaviedol k obilným a zásobným jamám. Nachádzali

sa na opačnej strane ako Vojtechovo obydlie a bolo ich niekoľko. Väčšina z nich sa nepoužívala, ale niektoré ešte stále slúžili ako zásobárne jedla a obilia.

Išlo o vyhlbené jamy, ktoré mali zväčša hruškovitý alebo guľatý tvar. Mali zúžené hrdlo, ale pri zásobných jamách to nebolo nutné. Po vyhlbení obilnej jamy nasledovala jej ďalšia úprava s cieľom spevniť steny a zlepšiť vlastnosti skladovania. Steny sa vypaľovali, čím sa dosiahla ich pevnosť a zabránilo sa opadávaniam. Pri správnom utesení hrdla obilnej jamy sa kvôli prirodzenému dýchaniu obilia premenil kyslík na jedovatý oxid uhličitý, a tak sa samovoľne vytvorila hermeticky uzavretá atmosféra s výbornými konzervačnými vlastnosťami. Často, keď sa už jama otvorila, sa muselo obilie rýchlo minúť, lebo naň začali pôsobiť plesne a parazity. Toto všetko o obilných priehlbínach vedel Vojtech od jamára, s ktorým voľakedy sedel v žalári v jednej cele. On pre krádež a ten druhý pre urážku cisára Františka Jozefa I.

Po chvíli sa obaja muži so starým tulákom rozlúčili a nechali ho osamote. Vojtech za nimi zavrel dvere a pomalým krokom sa vybral k svojmu novému príbytku. Mal strašnú chuť na pijatiku, ale bál sa ísť k jame so zásobami. Bude to musieť vydržať a zajtra za denného svetla si to vynahradí.

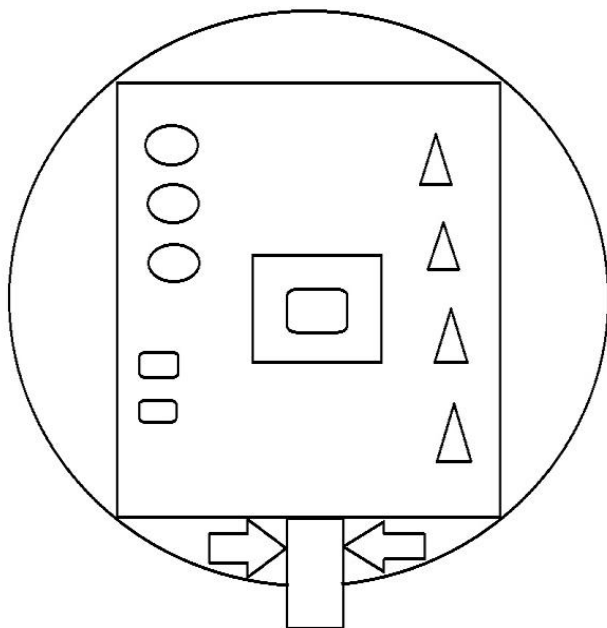
Vstúpil do domu a porozhliadol sa. Pristúpil k truhlici a otvoril ju. Bola tam stará prikrývka, ošatka prikrytá látkou, ktorú keď odhrnul, zbadal peceň chleba a pohár s masťou. Bol rád, že aspoň na prvý večer na neho jeho nový zamestnávateľ myslel a pripravil mu jedlo. Náhle zbadal v rohu truhlice krčah. Rýchlo sa k nemu zohol a dúškom si odpil. Zarazil sa a obsah vyplul z úst. Bola to čistá voda. S nechutou až zvrátil tvár a ešte raz si poriadne odplul.

Ošatku s pohárom si zobral k stolu a začal hľadať nejaký

nôž. Otvoril zásuvku a tam našiel všetko potrebné. Lyžicu, nož, drevený tanier, keramický pohár a lopárnik. Keď sa najedol, doľahla na neho únava. Zahasil na stole lampáše a ľahol si do postele.

Dlho nemohol zaspáť. Spustil sa silný vietor a jeho sila ohlušovala okolie. Počul, ako sa pod jeho náporom ohýbajú stromy a keby veril, povedal by, že ich počuje stenáť. Podarilo sa mu zaspáť až nad ránom, ale kvárili ho desivé sny, akoby toto miesto bolo prekliate.

Mapa miesta:

Kapitola 3

Keď sa Vojtech ráno zobudil, čakal ho pekný slnečný deň, aký so sebou často prináša mesiac júl. Minulá hrozná noc a nepríjemné pocity z nej boli už dávno preč.

Išiel sa umyť do studne a potom si pred domom natrel masťou kus chleba. Pozoroval svoje okolie. V zhluku tu stálo niekoľko obydlí, ale len dve z nich boli vhodné na bývanie. V jednom prebýval on, opodiaľ stálo ďalšie. Vybral sa k nemu, rozhodnutý venovať ten deň obhliadke svojho nového pôsobiska.

Otvoril dvere domu a vstúpil. Vo vnútri nebolo nič zaujímavé, len stôl s dvoma rozheganými stoličkami. V rohoch viseli pavučiny a mal pocit, že v ňom už dlhšiu dobu nik nežil. Náhle si všimol, že na stole pokrytom prachom boli po okrajoch otlacky prstov, akoby ho niekto odsúval.

Vojtech sa k nemu postavil, priložil ruky na rovnaké miesta a posunul stôl o kúsok dozadu. Pod ním bola len drevená dlažba zbitá z trámov. Sťažka si na ňu klakol a začal ju prehľadávať. Kostnatými hánkami jemne poklepal po jej povrchu, až začul dutý zvuk. Dlaňou poutieral trámy a zbadal, že v jednej doske je otvor, ktorý pripomínal kľúčovú dierku.

Postavil sa a začal hľadať niečo, čím by dvere otvoril. Vyšiel z domu a prechádzal sa po okolí. Obišiel strážnu vežu s palisádou a ocitol sa pred obilnými jamami. Spomenul si, že v zásobárni na neho čakajú fľaše so špiritusom. Klakol si k jednej a odhrnul kamene, zeminu a zdvihol drevené veko pokryté slamou. Vsunul do vnútra ruku a nahmatol fľašu. Vytiahol obe a jamu zase zakryl.

Slnko príjemne hrialo, preto si sadol do trávy pri svojej

drevenici a chrptom sa oprel o jej stenu. Otvoril zátku na fľaši, poriadne si odpil a v kútiku duše dúfal, že to nebude voda. Nebola. Pousmial sa a opäť si odchlipol. Ani sa nenazdal a prvú fľašu mal vypitú. Musel uznať, že pálenka bola výborná. Esus na ňom nešetril. Pri tejto predstave sa nahlas zasmial a uvedomil si, že je v celom priestore sám. Poobzeral sa dookola a s úľavou si ľahol do trávy. Po chvíli zaspal spánkom opitého človeka a neprebralo ho ani búchanie na dvere.

Esus s ďalším návštevníkom pristúpil k priekopovým dverám a štyrikrát na ne zabúchal. Čakali. Po chvíli to zopakoval opäť.

Cudzinec sa na neho zadíval. „Neviem, či sme spravili dobre, že sme vybrali tohto tuláka,“ prehovoril s výčitkou v hlase.

„On je dobrá voľba,“ oponoval mu Esus, „je sám, ľahko ovplyvniteľný, nikomu nebude chýbať a pálenka z neho spravila trosku.“

Neznámy v plášti prikývol. „Len či je aj vhodný kandidát,“ zanariekal.

Esus sa na neho úskokom pozrel a aby to druhý nevidel, prevrátil oči dohora. Hovoril učiteľovi, že tento tu je slabý článok, ale on si ho vybral a nikto mu už nemohol ďalej oponovať. Nebol si istý, či je veci taký oddaný ako on. Teraz však pochybnosti nechal tak a ešte raz zabúchal na dvere v dohodnutom počte. Nik neotvoril. Začalo sa stmievať.

„Určite sa opil a teraz niekde leží,“ nahnevane odvrkol cudzinec.

Esus s ním musel súhlasiť, ale pre tieto prípady mal v talóne ešte jedno riešenie.